

Додаток 2
до наказу по ДНМУ
від 2.06.2016 №348

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.ГОРЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Донецького
національного медичного
університету ім. М.Горького
1.06.2016 р., протокол № 8

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Донецького національного
медичного університету ім.
М.Горького, чл. - кор. НАМН
України, професор

_____ Ю.В.Думанський

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Другий (освітньо-науковий) рівень
(назва рівня вищої освіти)

Магістр

(назва ступеня, що присвоюється)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 222 Медицина
(код та найменування спеціальності)

I – Преамбула

- **Освітня програма підготовки на другому (магістерському) рівні Магістра у галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина затверджена та введена в дію наказом ректора Донецького національного медичного університету ім. М.Горького Міністерства охорони здоров'я України від « 2 » червня 2016 року № 348**

▪ РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ:

Герасименко Олександр Іванович - доктор медичних наук, професор, декан медичного факультету – голова проектної групи

Синяченко Олег Володимирович - член-кор. НАМН України, Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри внутрішньої медицини №1 - член проектної групи

Конькова Марина Володимирівна – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри онкології та радіології - член проектної групи

Освітньо-професійна програма затверджена Вченою радою Донецького національного медичного університету ім. М.Горького 1 червня 2016 року , протокол № 8 .

Навчальний план затверджено Вченою радою Донецького національного медичного університету ім. М.Горького 1 червня 2016 року , протокол № 8 .

II - Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь, що присвоюється	Магістр
Назва галузі знань	22 Охорона здоров'я
Назва спеціальності	222 Медицина
Обмеження щодо форм навчання	Дозволяється підготовка тільки за очною (денною) формою навчання
Кваліфікація освітня, що присвоюється	Магістр медицини. <i>Магістр медицини. Спеціалізація «педіатрія»</i> <i>Магістр медицини. Спеціалізація «медико-профілактична справа»</i>
Кваліфікація професійна	Лікар
Кваліфікація в дипломі	Магістр медицини. Лікар. Магістр медицини зі спеціалізацією з педіатрії. Лікар. Магістр медицини зі спеціалізацією з медико-профілактичної справи. Лікар.
Опис предметної області	<p>Об'єкт діяльності – охорона здоров'я населення; профілактика, діагностика та лікування захворювань людини.</p> <p>Цілі навчання – формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички та розуміння з загальної та професійної підготовки для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань трудової, судової та військової експертизи.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: складають навчальні нормативні та вибіркові дисципліни циклів загальної та професійної підготовки.</p> <p>Методи, методики та технології: професійні знання та вміння щодо здійснення</p>

	<p>діагностичного процесу, визначення провідних симптомів та синдромів, визначення попереднього діагнозу, проведення диференційної діагностики, знання принципів лікування та профілактики, застосовування технологій управління та організації роботи в галузі охорони здоров'я.</p> <p>Інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати): найпоширеніші сучасні діагностичні, лікувальні та інші пристрої, предмети та прилади для проведення фахової діяльності.</p>
<p>Академічні та професійні права випускників</p>	<p>Фахівець підготовлений до роботи за ДК 009-2010: Секція Q. Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги</p> <p>Розділ 86.1. Діяльність лікарняних закладів Група 86.10 Діяльність лікарняних закладів Клас 86.21 Загальна медична практика Клас 86.90 Інша діяльність у сфері охорони здоров'я</p> <p>Після закінчення навчання за освітньою програмою магістра спеціальності «Медицина» фахівець здатний виконувати професійну роботу: лікар-інтерн (код КП – 3229); лікар-стажист (код КП - 3221); лікар-резидент (код КП – ХХХ).</p> <p>Фахівець має вступати на програми післядипломної освіти (інтернатура, резидентура), де здійснюється підготовка за освітніми програмами підготовки лікаря певної спеціальності (перелік затверджено наказом МОЗ України від 23.02.2005 №81), а також може вступати на програму для здобуття ступеню доктора філософії.</p> <p>У подальшому фахівці можуть пройти перепідготовку та набути іншу лікарську спеціальність і виконувати відповідну професійну роботу.</p>
<p>Працевлаштування випускників</p>	<p>Після підготовки в інтернатурі, лікарській резидентурі, клінічній ординатурі фахівцю присвоюється кваліфікація «лікар певної спеціальності», він здатний виконувати зазначену в ДК 003-95 професійну роботу і може займати первинну посаду відповідно до діючого Переліку лікарських спеціальностей:</p> <p>Розділ 2 Професіонали Підрозділ 22 Професіонали в галузі наук про життя та медичних наук</p>

Клас 222 Професіонали в галузі медицини (крім медичних сестер)

Підклас 2221 Професіонали в галузі лікувальної справи (крім стоматологів)

Група 2221.2 Лікарі

Підклас 2225 Професіонали в галузі медико-профілактичної справи

2225.2 Лікарі, фахівці в галузі медико-профілактичної справи

2229.2 Професіонали в галузі медицини (крім сестринської справи та акушерства)

КП Професійна назва роботи

2221.2 Лікар

2229.2 Лікар з лікувальної фізкультури та спортивної медицини

2221.2 Лікар з променевої терапії

2221.2 Лікар з радіонуклідної діагностики

2221.2 Лікар загальної практики - сімейний лікар

2221.2 Лікар з медицини невідкладних станів

2221.2 Лікар-акушер-гінеколог

2221.2 Лікар-анестезіолог

2225.2 Лікар-вірусолог

2221.2 Лікар-генетик

2221.2 Лікар-дерматовенеролог

2221.2 Лікар-інфекціоніст

2229.2 Лікар-лаборант

2229.2 Лікар-лаборант генетик

2221.2 Лікар-невропатолог

2221.2 Лікар-нейрохірург

2221.2 Лікар-онколог

2221.2 Лікар-ортопед-травматолог

2221.2 Лікар-отоларинголог

2221.2 Лікар-офтальмолог

2212.2 Лікар-патологоанатом

2225.2 Лікар-профпатолог

2221.2 Лікар-психіатр

2221.2 Лікар – нарколог,

2221.2 Лікар - психотерапевт

2221.2 Лікар-радіолог

2229.2 Лікар-судово-медичний експерт

2221.2 Лікар-терапевт

2221.2 Лікар-терапевт дільничний

2221.2 Лікар-терапевт підлітковий

2221.2 Лікар-терапевт цехової лікарської дільниці

2221.2	Лікар-уролог
2229.2	Лікар-фізіотерапевт
2221.2	Лікар-фтизіатр
2221.2	Лікар-хірург
2221.2	Лікар-педіатр
2221.2	Лікар-педіатр дільничний
2221.2	Лікар-невролог дитячий
2221.2	Лікар-неонатолог
2221.2	Лікар з гігієни дітей та підлітків
2221.2	Лікар з гігієни праці
2221.2	Лікар з гігієни харчування
2221.2	Лікар з загальної гігієни
2221.2	Лікар з комунальної гігієни
2221.2	Лікар з радіаційної гігієни
2221.2	Лікар - дезінфекціоніст
2221.2	Лікар –епідеміолог
2221.2	Лікар-лаборант гігієніст з дослідження хімічних факторів навколишнього середовища
2221.2	Лікар - методист
2229.2	Лікар – статистик

III - Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

360 кредитів

Мінімум 75% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.

IV - Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою. 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. 9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Навички опитування пацієнта. 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів. 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання. 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань. 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань. 7. Здатність до діагностування невідкладних станів. 8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги. 9. Навички надання екстреної медичної допомоги 10. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів 11. Навички виконання медичних маніпуляцій. 12. Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції. 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів. 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб. 15. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду. 16. Здатність до проведення експертизи працездатності. 17. Здатність до ведення медичної документації.

	<p>18. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації;</p> <p>19. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.</p> <p>20. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.</p> <p>21. Здатність до проведення заходів щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.</p>
--	---

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

№	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.					
Загальні компетентності					
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти придбати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
2	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців та нефахівців.	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах
3.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
4	Здатність до адаптації	Знати види та способи	Вміти застосувати засоби	Встановлювати відповідні	Нести відповідальність

	та дії в новій ситуації.	адаптації, принципи дії в новій ситуації	саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності.	зв'язки для досягнення результату.	своєчасне використання методів саморегуляції.
5.	Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
6	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою	Мати досконалі знання державної мови та базові знання іноземної мови	Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою.	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності	Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.
7	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
8.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань	Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань
9	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
10.	Прагнення до збереження	Знати проблеми збереження навколишнього середовища	Вміти формувати вимоги до себе та оточуючих	Вносити пропозиції відповідним органам та	Нести відповідальність щодо виконання заходів

	навколишнього середовища.	та шляхи його збереження	щодо збереження навколишнього середовища	установам щодо заходів до збереження та охороні навколишнього середовища	збереження навколишнього середовища в рамках своєї компетенції.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
1.	Навички опитування пацієнта	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи, знати методики та стандартні схеми опитування та фізикального обстеження пацієнта. Знати методики оцінювання стану внутрішньоутробного розвитку плоду. Знати етапи та методи обстеження психомоторного та фізичного розвитку дитини	Вміти провести бесіду з пацієнтом (у т.ч з дитиною), на підставі алгоритмів та стандартів, використовуючи стандартні методики провести фізикальне обстеження пацієнта. Вміти обстежити психомоторний та фізичний розвиток дитини Вміти оцінити стан здоров'я людини (у т.ч. дитини).	Вносити інформацію про стан здоров'я людини, дитини або внутрішньоутробного розвитку плоду до відповідної медичної документації	Нести відповідальність за якісний збір отриманої інформації на підставі співбесіди, опитування, огляду, пальпації, перкусії органів та систем та за своєчасне оцінювання стану: здоров'я людини, психомоторного та фізичного розвитку дитини та внутрішньоутробного розвитку плоду та заприйняття відповідних заходів
2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи, стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4).	Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хворого (за списком 4)	Обґрунтовано призначати та оцінювати результати лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4)	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень
3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; стандартні методи обстеження; алгоритми діагностики захворювань; алгоритми виділення провідних симптомів або	Вміти проводити фізикальне обстеження хворого; вміти приймати обґрунтоване рішення щодо виділення провідного клінічного симптому або синдрому;	На підставі нормативних документів вести медичну документацію пацієнта (карту амбулаторного/стаціонарного хворого тощо).	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого

		синдромів (за списком 1); попередніх та клінічних діагнозів (за списком 2); методи лабораторного та інструментального обстеження (за списком 3); знання щодо оцінки стану людини.	вміти поставити попередній та клінічний діагноз захворювання (за списком 2); призначити лабораторне та інструментальне обстеження хворого (за списком 3) шляхом застосування стандартних методик		попереднього та клінічного діагнозу захворювання
4.	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; етичні та юридичні норми; алгоритми та стандартні схеми визначення режиму праці та відпочинку при лікуванні, на підставі попереднього та клінічного діагнозу захворювання (за списком 2)	Вміти визначати, на підставі попереднього та клінічного діагнозу, шляхом прийняття обґрунтованого рішення необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2)	Формувати та донести до пацієнта та фахівців висновки щодо необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2)	Нести відповідальність за обґрунтованість призначення режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2)
5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; алгоритми та стандартні схеми призначення харчування при лікуванні захворювань (за списком 2)	Вміти визначати, на підставі попереднього та клінічного діагнозу, характер харчування при лікуванні захворювань (за списком 2)	Формувати та донести до пацієнта, фахівців висновки щодо харчування при лікуванні захворювання (за списком 2)	Нести відповідальність за обґрунтованість визначення харчування при лікуванні захворювання (за списком 2)
6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань	Мати спеціалізовані знання алгоритмів та стандартних схеми лікування захворювань (за списком 2)	Вміти визначати принципи та характер лікування захворювання (за списком 2)	Формувати та донести до пацієнта та фахівців власні висновки щодо принципів та характеру лікування (за списком 2)	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо принципів та характеру лікування захворювання (за списком 2)
7.	Здатність до	Мати спеціалізовані знання	Вміти, в умовах нестачі	За будь-яких обставин,	Нести відповідальність

	діагностування невідкладних станів	про людину, її органи та системи, стандартні методики обстеження людини (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я) в умовах нестачі інформації.	інформації, використовуючи стандартні методики, шляхом прийняття обґрунтованого рішення оцінити стан людини та поставити діагноз (за списком 3).	дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки стану людини, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від стану людини; заповнити відповідні медичні документи.	за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних станів.
8.	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги	Знати законодавчу базу щодо надання екстреної медичної допомоги, зокрема закон України «Про екстрену медичну допомогу». Мати спеціалізовані знання про невідкладні стани людини; принципи надання екстреної медичної допомоги.	Вміти визначити невідкладні стани (за списком 3); принципи та тактику надання екстреної медичної допомоги; провести організаційні та діагностичні заходи спрямовані на рятування та збереження життя людини.	Обґрунтовано формулювати та довести до пацієнта чи його законного представника необхідність надання невідкладної допомоги та отримати згоду на медичне втручання.	Нести відповідальність за правильність визначення невідкладного стану, ступеню його важкості та тактики надання екстреної медичної допомоги.
9.	Навички надання екстреної медичної допомоги	Мати спеціалізовані знання про будову тіла людини, її органи та системи; алгоритми надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3).	Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладному стані (за списком 3).	Пояснити необхідність та порядок проведення лікувальних заходів екстреної медичної допомоги.	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги.
10.	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів	Знати етапи медичної евакуації в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. у польових умовах. Знати систему лікувально-евакуаційного забезпечення; Знати принципи організації	Вміти організувати та виконувати медичні заходи під час розгортання етапів медичної евакуації в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. у польових	Встановлювати зв'язок з відповідними посадовими особами для забезпечення умов щодо виконання етапів медичної евакуації	Нести відповідальність за своєчасне та якісне виконання медичних обов'язків під час розгортання етапів медичної евакуації в умовах надзвичайної

		та проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців. Знати систему оповіщення населення в умовах надзвичайних ситуації; Знати методичні настанови щодо дій лікаря під час розгортання етапів медичної евакуації	умовах		ситуації та воєнного стану
11.	Навички виконання медичних маніпуляцій	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; знання алгоритмів виконання медичних маніпуляцій (за списком 5).	Вміти виконувати медичні маніпуляції (за списком 5).	Обґрунтовано формувати та довести до пацієнта, фахівців висновки щодо необхідності проведення медичних маніпуляцій (за списком 5)	Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій (за списком 5).
12.	Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції	Мати спеціалізовані знання про будову тіла жінки, її органи та системи; періоди фізіологічної вагітності та фізіологічних пологів; методи обстеження вагітної, породіллі в пологах; оцінку стану плода під час вагітності та в пологах; клінічний перебіг та ведення фізіологічної вагітності та фізіологічних пологів; етапи післяпологового періоду та особливості його ведення. Мати спеціалізовані знання про методи контрацепції для окремих категорій	Вміти визначати стан вагітної, породіллі; провести діагностичні та тактичні заходи у кожному періоді вагітності та пологів; провести обстеження вагітної та породіллі; оцінити стан плода під час вагітності та пологів; провести пельвіометрію; визначити термін вагітності та передбачуваний термін пологів; визначити топографію плода в матці, провести післяпологовий період.	Обґрунтовано формулювати та довести до вагітної, породіллі, родичів та фахівців рекомендації для найбільш ефективного проходження вагітності, пологів; надавати необхідну інформацію про зміни в організмі жінки під час вагітності, в післяпологовому періоді. Обґрунтовано формулювати та довести до пацієнтки, родичів та фахівців рекомендації щодо вибору методу контрацепції; надавати необхідну інформацію про зміни в	Нести відповідальність за вибір тактики ведення вагітності, пологів, за результати обстежень вагітної, породіллі та плода; за проведення фізіологічної вагітності та післяпологового періоду. Нести відповідальність за результати обстежень перед використанням контрацептивного засобу.

		населення; медичні критерії прийнятності ВООЗ для використання контрацепції	Вміти провести оцінку пацієнтки, та необхідне обстеження перед використанням контрацептивного засобу; демонструвати вміння проведення консультування з питань планування сім'ї.	організмі жінки під час використання контрацептивного засобу.	
13.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів	Знати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів серед закріпленого контингенту населення. Знати принципи організації диспансеризації різних груп населення: здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду (новонароджені, діти, підлітки, вагітні, представники професій що мають проходити обов'язковий диспансерний огляд) та групи хворих; Знати показники оцінки організації та ефективності диспансеризації. Знати методичні підходи для оцінки стану навколишнього середовища та наявності чинників, які впливають на стан здоров'я населення в даних умовах. Знати принципи організації	Вміти формувати групи населення для проведення їх диспансеризації. Вміти скласти план диспансеризації різних груп. Мати навички щодо організації диспансеризації відповідних контингентів. Мати навички аналізу стану здоров'я груп населення за результатами диспансеризації та розробки медичних та профілактичних заходів. Мати навички щодо складання аналітичної довідки про стан здоров'я населення в залежності від чинників виробничого та навколишнього середовища. Вміти організувати пропаганду здорового способу життя, первинної	На підставі результатів диспансеризації та аналізу стану здоров'я населення, стану виробничого та навколишнього середовища знати принципи подання аналітичної інформації до місцевих органів управління та охорони здоров'я; керівників промислових підприємств, щодо проведення заходів ліквідації шкідливого впливу на здоров'я населення. Використовувати місцеву пресу для публікацій щодо заходів з питань укріплення здоров'я та поліпшення навколишнього середовища, використовувати радіо, телебачення, лекції та співбесіди.	Нести відповідальність за своєчасне та якісне проведення заходів з оцінки стану здоров'я населення, оздоровлення та покращення здоров'я певних контингентів, поліпшення навколишнього середовища, пропаганди здорового способу життя, первинну профілактику захворювань та травм.

		раціонального харчування, водопостачання, режиму діяльності та відпочинку, формування сприятливого виробничого середовища, первинної профілактики захворювань і травм; принципи і методів пропаганди здорового способу життя	профілактики захворювань та травм населення.		
14.	Здатність до планування та проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб	Знати принципи та системи планування та проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб в типових умовах та в умовах епідемічного неблагополуччя на підставі результатів аналізу, даних обстеження осередку інфекційних хвороб. Знати методи виявлення та ранньої діагностики інфекційних хвороб, організації первинних протиепідемічних заходів в осередку інфекційних хвороб. Знати профілактичні та протиепідемічні методи організації заходів щодо запобігання розповсюдження інфекційних хвороб.	Вміти на підставі епідеміологічного аналізу, використовуючи профілактичні та протиепідемічні методи, планувати заходи для запобігання розповсюдження інфекційних хвороб (за списком 2) Вміти організувати проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб у закладі охорони здоров'я, серед закріпленого населення та у осередках інфекційних хвороб на підставі епідеміологічного аналізу за групами ризику, території ризику, часу та факторів ризику.	Інформувати населення, керівників відповідних установ та підприємств щодо своєчасного проведення профілактичних та протиепідемічних заходів, щеплень, тощо.	Нести відповідальність за якісний аналіз показників інфекційної захворюваності населення, своєчасне проведення відповідних профілактичних та протиепідемічних заходів.
15.	Здатність до	Мати спеціалізовані знання	Вміти оцінити стан	Організувати диспансерний	Нести відповідальність

	визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду	про людину, її органи та системи, стан здоров'я пацієнта та закріпленого населення на підставі стандартних схем; знати відповідні етичні та юридичні норми щодо диспансеризації населення; тактику обстеження та принципи вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду; знати принципи організації первинної профілактики здорових осіб, що підлягають диспансерному нагляду; знати принципи харчування дітей першого року життя	здоров'я пацієнтів та закріпленого населення; організувати диспансеризацію осіб, які підлягають диспансерному нагляду; визначати характер харчування дітей першого року життя	нагляд хворих (вторинна профілактика захворювань) здорових осіб, які підлягають диспансерному нагляду (первинна профілактика захворювань; харчування дітям першого року життя)	за якість організації диспансерного нагляду певних контингентів осіб
16.	Здатність до проведення експертизи працездатності	Мати базові знання про медико-соціальну експертизу; про основні нормативні документи, що встановлюють вид, ступінь та тривалість непрацездатності; основні види тимчасової непрацездатності та порядок її експертизи; основні обмеження життєдіяльності та принципи визначення стійкої непрацездатності	Вміти в змодельованій клініко-організаційній ситуації на підставі даних про захворювання, його перебіг та особливості професійної діяльності людини визначити наявність та вираженість обмежень життєдіяльності, вид, ступінь та тривалість непрацездатності. Вміти оформляти відповідні документи, що засвідчують тимчасову непрацездатність	Організувати взаємодію з керівником підрозділу, лікувально-консультативною комісією (ЛКК), медико-соціальною експертною комісією (МСЕК) з питань експертизи працездатності	Нести відповідальність за обґрунтованість рішень щодо медико-соціальної експертизи працездатності

17.	Здатність до ведення медичної документації	Знати систему офіційного документообігу в професійній роботі лікаря, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології	Вміти визначати джерело та місце знаходження потрібної інформації в залежності від її типу; Вміти оброблять інформацію та проводити аналіз отриманої інформації	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	Нести відповідальність за повноту та якість аналізу інформації та висновків на підставі її аналізу.
18.	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації	Знати методи епідеміологічних (та медико-статистичних досліджень; вимоги до діагностичних тестів, що можуть бути застосовані для скринінгових досліджень; показники ризику та методики їх розрахунку. Знати стандартні методи, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології, обробки державної, соціальної та медичної інформації	Володіти стандартними методиками описових, аналітичних епідеміологічних та медико-статистичних досліджень. Вміти оцінювати в динаміці та при співставленні з середньостатистичними даними показники захворюваності, у тому числі хронічними неінфекційними захворюваннями, інвалідності, смертності, інтегральні показники здоров'я; Володіти методикою проведення скринінгу щодо виявлення важливих неінфекційних захворювань. Вміти розраховувати та оцінювати показники індивідуального та популяційного ризику	Формулювати висновки щодо стану здоров'я населення на підставі даних епідеміологічних та медико-статистичних досліджень. Взаємодіяти з фахівцями інформаційно-аналітичних підрозділів щодо отримання даних про стан здоров'я населення. Формувати висновки на підставі аналізу та статистичної обробки отриманої інформації	Нести відповідальність за обґрунтованість висновків щодо стану здоров'я населення; якісне та своєчасне виконання статистичної обробки та аналізу отриманої інформації

			<p>виникнення та перебігу захворювань</p> <p>Володіти методикою формування груп ризику</p> <p>Вміти визначати джерело знаходження потрібної інформації в залежності від її типу; уміння проводити статистичну обробку матеріалу та аналіз отриманої інформації</p>		
19.	<p>Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції</p>	<p>Знати методи оцінки здоров'я населення; фактори навколишнього середовища, які негативно впливають на здоров'я населення; методи статистичного аналізу та лабораторних досліджень (за списком 4), оцінки здоров'я певних контингентів, факторів навколишнього середовища та методи визначення зв'язку між ними; заходи профілактики негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення. Знати соціально-економічні та біологічні детермінанти, які впливають на здоров'я населення; види та методи профілактики для</p>	<p>Вміти оцінити стан здоров'я населення, стан навколишнього середовища та негативні фактори впливу на здоров'я.</p> <p>Володіти методами статистичного та лабораторного (за списком 4) аналізу стану здоров'я різних груп населення.</p> <p>Вміти формувати профілактичні заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певних контингентів населення</p> <p>Вміти розраховувати показники здоров'я населення.</p>	<p>Формувати висновки щодо стану здоров'я населення, на підставі даних про зв'язок з факторами навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант та вносити пропозиції відповідним органам та установам щодо проведення профілактичних заходів.</p> <p>Взаємодіяти з фахівцями санітарно-гігієнічного профілю та керівниками підприємств, установ та відповідних відомств з питань охорони природи, навколишнього середовища</p>	<p>Нести відповідальність за своєчасні висновки щодо стану здоров'я населення на підставі даних негативного впливу факторів навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант, за своєчасне внесення пропозицій щодо проведення відповідних профілактичних заходів.</p>

		попередження негативного впливу соціально-економічних факторів на здоров'я населення та його окремих груп Знати принципи формування груп ризику, території ризику, часу та факторів ризику.	Вміти оцінювати зв'язок та вплив соціально-економічних та біологічних чинників на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції здоров'я. Вміти планувати профілактичні заходи для попередження негативного впливу соціально-економічних факторів на здоров'я населення та його окремих груп		
20.	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості та безпеки медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів	Знати основні показники, що характеризують діяльність закладів/підрозділів охорони здоров'я; медико-організаційні чинники, що впливають на діяльність лікаря підрозділу, закладу охорони здоров'я; характеристики якості медичної допомоги; складові поліпшення якості медичної допомоги; основні вимоги до стандартизації медичної допомоги. Знати ефективність різних форм організації надання медичної допомоги; основи ціноутворення в охороні здоров'я та елементи ціни медичної послуги; методи	Вміти розраховувати основні показники діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я та оцінювати їх в динаміці. Вміти виявляти дефекти діяльності та причин їх формування. Вміти: • вибирати відповідний уніфікований клінічний протокол щодо надання медичної допомоги, • розробити загальну схему локального протоколу надання медичної допомоги; • розраховувати показники структури, процесу та результатів	Отримувати інформацію з відповідних джерел щодо діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, інформувати відповідних посадових осіб для забезпечення умов щодо надання якісної та безпечної медичної допомоги. Формулювати висновки щодо обґрунтування форми організації надання медичної допомоги, методу фінансування закладу охорони здоров'я; щодо способів зменшення собівартості медичних послуг; висновки щодо оцінки альтернативних медичних втручань на	Нести відповідальність за обґрунтованість рішень щодо поліпшення діяльності лікаря, закладу/підрозділу охорони здоров'я; підвищення ефективності використання наявних ресурсів підрозділу, закладу, системи охорони здоров'я

		економічної оцінки альтернативних медичних втручань.	діяльності; • визначати фактори, що перешкоджають підвищенню якості та безпеки медичної допомоги. Вміти проводити оцінку собівартості медичної послуги, обирати раціональну форму організації надання медичних послуг. Вміти обґрунтувати вибір методу економічного аналізу для порівняння альтернативних медичних втручань	підставі економічного аналізу	
21.	Здатність до проведення заходів щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню, та проведення маркетингу медичних послуг	Мати спеціалізовані знання про систему охорони здоров'я, її цілі, функції, загальні принципи організації, основні компоненти, про види медичної допомоги та основні типи закладів охорони здоров'я, що надають різні види медичної допомоги, їх структуру, функції, форми та методи організації роботи, про сферу компетентностей лікарів різних спеціальностей та форми координації їх діяльності з іншими спеціалістами.	Вміти організувати власну роботу, роботу в команді з молодшим медичним персоналом або в міждисциплінарній команді; координувати діяльність з іншими фахівцями підрозділу, закладу охорони здоров'я; визначати раціональний медичний маршрут пацієнта за структурними підрозділами закладу або різними закладами охорони здоров'я, які залучені до надання медичної допомоги. Вміти обирати	Взаємодіяти, в тому числі, інформаційно, з колегами у своєму закладі та в інших закладах охорони здоров'я, підлеглими та керівниками Організувати взаємодію з організаціями та установами поза сектором охорони здоров'я. Формувати та донести до населення інформацію щодо доцільності застосування запропонованих медичних послуг.	Нести відповідальність за обґрунтованість висновків щодо поліпшення організації, маршрутизації та забезпечення інтеграції медичної допомоги; обґрунтованість рішень щодо застосування обраних інструментів просування медичних послуг Здатність брати участь у формуванні колективної відповідальності за результати діяльності

		Знати основні принципи та умови інтеграції медичної допомоги Знати основи маркетингу та інструменти просування медичних послуг на ринку	інструменти просування медичних послуг на ринку на підставі аналізу потреб та попиту населення		
--	--	--	--	--	--

Матриця відповідності визначених Стандартом результатам навчання та компетентностей

Програмні результати навчання		Компетентності																													
		Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності																			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
б	ці та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та ініціатив та невизначеність умов та вимог.	то мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і оволодівати сучасними технологіями	вміння у практичних ситуаціях	знання у практичній діяльності	діяльність у новій ситуації	здатність приймати рішення, працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії	здатність спілкуватися іноземною мовою	здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології	здатність виконувати завдання і взяти обов'язки	здатність відповідати та свідомо	здатність навколишнього середовища	здатність оцінювати	здатність використовувати лабораторні та інструментальні дослідження та оцінки їх результатів	здатність проводити клінічне діагностування	здатність виконувати роботу при лікуванні захворювань	здатність харчуватися при лікуванні захворювань	здатність розуміти та характеризувати лікування захворювань	здатність оцінювати стан	здатність надати екстрену медичну допомогу	здатність надати медичну допомогу	здатність проводити евакуаційні заходи	здатність маніпуляцій	здатність ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового догляду з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції	здатність гігієнічних та профілактичних заходів	здатність проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних захворювань	здатність ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду	здатність керувати працездатністю	здатність документувати	здатність підприємливих та медико-соціальних інформаційних заходів; здатність впливати на соціальне здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції	здатність аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів	здатність заходів щодо організації та проведення медичної допомоги населенню, та надання медичних послуг

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю	Організація та концептуалізація	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	-	+	+	+	+
Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	Ціннісна орієнтація	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	Організація та концептуалізація	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	Організація та концептуалізація	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+
Психомоторна сфера																																	
Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5).	Маніпуляція	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	-	+	+	

Примітка: кількість знаків «+» відображає вплив компонента на формування програмного результату навчання.

«+++» - даний компонент домінує в програмі

«++» - даний компонент є достатнім в програмі

«+» - даний компонент не вносить істотного вкладу в програму

«-»- даний компонент не засвоюється в процесі навчання

V - Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Навички опитування пацієнта

Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя (в тому числі професійний анамнез), за умов закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, використовуючи результати співбесіди з пацієнтом, за стандартною схемою опитування хворого.

За будь-яких обставин (в закладі охорони здоров'я, його підрозділі, вдома у пацієнта та ін.), використовуючи знання про людину, її органи та системи, за певними алгоритмами:

- збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція) та зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитовидної та молочних залоз);
- оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дитини;
- обстежувати стан серцево-судинної системи (огляд та пальпація ділянки серця та поверхневих судин, визначення перкуторних меж серця та судин, аускультация серця та судин);
- обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки та верхніх дихальних шляхів, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легенів);
- обстежувати стан органів черевної порожнини (огляд живота, пальпація та перкусія кишок, шлунку, печінки, селезінки, пальпація підшлункової залози, нирок, органів малого тазу, пальцеве дослідження прямої кишки);
- обстежувати стан кістково-м'язового апарату (огляд та пальпація);
- обстежувати стан нервової системи. . .
- обстежувати стан сечостатевої системи . . .
- оцінювати стан внутрішньоутробного розвитку плоду за даними розрахунку маси плоду та аускультация його серцебиття.

2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

Оцінювати інформацію щодо діагнозу в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу, застосовуючи стандартну процедуру, використовуючи знання про людину, її органи та системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4).

3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

3.1. В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу та серед прикріпленого населення:

- Вміти виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані фізикального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
- Вміти встановити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за допомогою співставлення зі стандартами, використовуючи попередні дані анамнезу хворого та дані огляду хворого, на основі провідного клінічного симптому або синдрому, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

3.2. В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу:

- Призначити лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого (за списком 4) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі найбільш вірогідного або синдромного діагнозу, за стандартними схемами, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

- Здійснювати диференціальну діагностику захворювань (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

- Встановити попередній клінічний діагноз (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, висновки диференціальної діагностики, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань

Визначити необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2), у умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань

Визначити необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації у т.ч., у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань

Визначити характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації у т.ч. при, у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

Визначити принципи лікування захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації у т.ч. при, у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

7. Здатність до діагностування невідкладних станів

Встановити діагноз (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандарні методики

фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги

Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

9. Навички надання екстреної медичної допомоги

Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.

10. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів

Організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

11. Навички виконання медичних маніпуляцій

Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувальної установи, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

12. Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції

12.1. В умовах лікувальної установи на підставі анамнестичних даних, загального огляду, бімануального, зовнішнього та внутрішнього акушерського обстеження вагітної і роділлі, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, з використанням стандартної процедури:

- оцінювати загальний стан вагітної, роділлі та породіллі;
- визначати строк вагітності;
- визначати передбачуваний термін пологів та масу плода;
- визначати та оцінювати розміри жіночого тазу;
- визначати та оцінювати топографію плода в матці
- визначати тактику ведення вагітності;
- визначати та оцінювати стан плоду під час вагітності;
- визначати тактику ведення пологів;
- оцінювати загальний стан новонародженого;
- оцінювати стан посліду;
- визначати стан інволюції матки;
- призначати раціональне вигодовування вагітним, дітям першого року життя та затримкою розвитку, недоношеним дітям;

- оцінювати стан лохий та лактації.

12.2. В умовах лікувальної установи на підставі анамнестичних даних, загального огляду та гінекологічного обстеження жінки, використовуючи знання про репродуктивні органи жінки, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, з використанням стандартної процедури:

- проводити оцінку пацієнтки та медичних критеріїв прийнятності методу контрацепції;
- визначати план обстеження пацієнтки перед вибором методу контрацепції;
- проводити консультування з питань планування сім'ї;
- проводити підбір сучасного методу контрацепції для різних категорій населення.

13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів

13.1. Формувати, в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу на виробництві, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я людини, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, серед закріпленого контингенту населення:

- диспансерні групи хворих;
- групи здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду (новонароджені, діти, підлітки, вагітні, представники професій, що мають проходити обов'язковий диспансерний огляд).

13.2. Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу на підставі даних про стан здоров'я певних контингентів населення та про наявність впливу на нього навколишнього середовища, використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню, щодо:

- організації раціонального харчування, водопостачання;
- режиму діяльності та відпочинку;
- формування сприятливого виробничого середовища;
- первинної профілактики захворювань і травм;
- вакцинопрофілактики;
- профілактики шкідливих звичок;
- профілактики небажаної вагітності;
- пропаганди здорового способу життя.

13.3. Здійснювати систему заходів первинної профілактики, на підставі даних про стан здоров'я населення, що обслуговується, та про наявність впливу на нього детермінант здоров'я, в умовах закладу охорони здоров'я та поза його межами використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню.

- санітарно-просвітніх заходів щодо попередження виникнення інфекційних та неінфекційних захворювань, травм та пропаганди здорового способу життя;
- організації раціонального харчування, безпечних соціально-побутових умов, водопостачання;
- режиму діяльності та відпочинку.

13.4. Організовувати проведення серед закріпленого контингенту населення заходів вторинної та третинної профілактики, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я людини (скринінг, профілактичний медичний огляд, звернення за медичною допомогою), знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, в умовах закладу охорони здоров'я, зокрема:

- формувати групи диспансерного нагляду;

- організовувати лікувально-оздоровчі заходи диференційовано від групи диспансеризації.

14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб

14.1 Планувати заходи для запобігання розповсюдження інфекційних хвороб (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу на підставі результатів епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб, епідеміологічного аналізу, використовуючи існуючі профілактичні та протиепідемічні методи.

14.2. Проводити в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу:

- виявлення і ранню діагностику інфекційних захворювань (за списком 2);
- первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби.

14.3. Виявляти в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу використовуючи статистичні та лабораторні методи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику та здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення.

15. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду

В закладі охорони здоров'я, або вдома у хворого на підставі отриманих даних про стан здоров'я пацієнта, за допомогою стандартних схем, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення:

- визначати тактику обстеження та вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду;
- визначати тактику обстеження та первинної профілактики здорових осіб, що підлягають диспансерному нагляду;
- розраховувати та призначати необхідні продукти харчування дітям першого року життя.

16. Здатність до проведення експертизи працездатності

Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини.

17. Здатність до ведення медичної документації

За умов закладу охорони здоров'я, його підрозділу:

- готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи, за узагальненою формою;
- вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення (карту амбулаторного/стаціонарного хворого, історію хвороби, індивідуальну карту ведення вагітної, обмінну карту, історію пологів, санаторно-курортну карту, листок непрацездатності, документацію для МСЕК тощо), використовуючи стандартну технологію, на підставі нормативних документів.

18. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації

18.1. На території обслуговування за стандартними методиками описових, аналітичних епідеміологічних та медико-статистичних досліджень:

- проводити скринінг щодо виявлення найважливіших неінфекційних захворювань;
- оцінювати в динаміці та при співставленні з середньо статичними даними показники захворюваності, в тому числі хронічними неінфекційними захворюваннями, інвалідності, смертності, інтегральні показники здоров'я;
- виявляти фактори ризику виникнення та перебігу захворювань;
- формувати групи ризику населення.

18.2. За будь-яких обставин з використанням стандартних процедур, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології, вміти:

- визначати джерело та/або місце знаходження потрібної інформації в залежності від її типу;
- отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела;
- аналізувати отриману інформацію.

19. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції

19.1. В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу за стандартними методиками:

- визначати негативні фактори навколишнього середовища на підставі даних санітарно-профілактичної установи шляхом співставлення з існуючими нормативами та стандартами;
- аналізувати стан здоров'я певного контингенту на підставі офіційних даних шляхом співставлення з середньостатистичними показниками;
- визначати наявність зв'язку між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту на підставі даних про них;
- розробляти профілактичні заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту.

19.2. Здійснювати аналіз захворюваності населення, виявляючи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику, в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу, використовуючи статистичні та лабораторні методи.

19.3. Проводити оцінку впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції, на території обслуговування за стандартними методиками та на підставі даних епідеміологічних та медико-статистичних досліджень.

20. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

20.1. В умовах закладу здоров'я за стандартними методиками на підставі офіційних статистичних даних:

- досліджувати обсяги та результативність діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я в динаміці та при співставленні їх з середньо статичними і кращими в сфері діяльності;
- виявляти дефекти діяльності та причин їх формування.

20.2. В умовах закладу охорони здоров'я або його підрозділу за стандартними методиками:

- проводити відбір та використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини;
- приймати участь у розробці локальних протоколів надання медичної допомоги;

- проводити контроль якості медичного обслуговування на основі статистичних даних, експертного оцінювання та даних соціологічних досліджень з використанням індикаторів структури, процесу та результатів діяльності;
- визначати фактори, що перешкоджають підвищенню якості та безпеки медичної допомоги.

20.3. В умовах закладу, підрозділу охорони здоров'я за стандартними методиками:

- оцінювати собівартість медичних послуг;
- обґрунтовувати вибір адекватного методу фінансування (оплати), вибір раціональних форм організації надання медичних послуг;
- застосувати методи економічного аналізу при виборі методів діагностики, профілактики, лікування, реабілітації (мінімізація витрат, ефективність витрат, вигідність витрат)

21. Здатність до проведення заходів щодо організації, інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.

21.1. В умовах закладу охорони здоров'я, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення проводити заходи:

- організовувати роботу медичного персоналу в команді, підрозділі, закладі;
- формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів;
- організовувати взаємодію з колегами у своєму закладі та в інших закладах охорони здоров'я, підлеглими та керівниками;
- організовувати взаємодію з організаціями та установами поза сектором охорони здоров'я.

21.2. Застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

22. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

23. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

24. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень.

25. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

26. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

VI – Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація здійснюється у вигляді єдиного державного стандартизованого тестового іспиту – ліцензійного інтегрованого іспиту та практично-орієнтованого іспиту (іспитів).</p> <p>Ліцензійний інтегрований іспит складається з 2-х тестових екзаменів «Крок 1» та «Крок 2». «Крок 1» охоплює зміст фундаментальних дисциплін та складається після повного виконання навчального плану 3 курсу навчання. «Крок 2» охоплює зміст клінічних дисциплін і складається після повного виконання навчального плану підготовки за спеціальністю «Медицина».</p> <p>Практично-орієнтований іспит проводиться у формі атестаційних екзаменів або комплексного атестаційного екзамену.</p>
--	--

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти¹

У ВНЗ повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярно оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ВНЗ оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

---

¹ Цей текст є вичерпним за змістом відповідного розділу Стандарту, за винятком тих спеціальностей, для яких згідно з регуляторними актами уповноважених органів центральної виконавчої влади та/або згідно із зобов'язаннями України за міжнародними угодами встановлені додаткові вимоги.

VIII – Вимоги професійних стандартів у разі їх наявності

Міжнародні нормативні документи та стандарти, що регулюють професійну діяльність та підготовку лікарів:

1. Європейська директива 2005/36/EC щодо визнання професійних кваліфікацій (Directive 2005/36/EC OF the European Parliament and of the Council of 7 September 2005 on the recognition of professional qualifications)
2. Трилогія глобальних стандартів якості Всесвітньої федерації медичної освіти (WFME Global Standards for Quality improvement: Basic Medical Education, WFME Global Standards for Quality improvement: Postgraduate Medical Education and WFME Global Standards for Quality improvement: Continuous Professional Development) та Стандарти освіти для здобуття PhD в галузі біомедицини та охорони здоров'я (Standards for PhD Education in Biomedicine and Health Sciences in Europe)
3. Стандарти медичної допомоги України (<http://www.moz.gov.ua/ua/portal/standards>)
4. Кодекс лікаря України (ПРИЙНЯТО ТА ПІДПИСАНО Всеукраїнським з'їздом лікарських організацій та X З'їздом Всеукраїнського лікарського товариства (ВУЛТ) в м. Євпаторії 27.09.2009 року) (<http://www.uapravo.net/akty/postanowy-osnovni/akt5dprf9d.htm>).

Стандарти враховані при визначенні термінів навчання, результатів навчання, вимог до атестації та вимог до якості

ІХ– Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» 01.07.2014 №1556-VII.
2. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.
3. Національний класифікатор України. "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ". - К.: 2010.
4. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 року № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна №2).
5. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009: 2010. Чинний від 01.01.2012 р. Із змінами і доповненнями, внесеними наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 29 листопада 2010 р. №530.
6. Кабінет Міністрів України від 23 листопада 2011 р № 1341 Київ «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій ». додаток до Постанови Кабінету Міністрів України від 23.листопада 2011 р. №1341 «Національна рамка кваліфікацій».
7. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.10.2012 №385 «Перелік лікарських посад у закладах охорони здоров'я»

Х. Прикінцеві положення

Список 1 (синдроми та симптоми)

1. аменорея
2. анемічний синдром
3. анурія та олігурія
4. артеріальна гіпертензія
5. артеріальна гіпотензія
6. біль в грудній клітці
7. біль в животі
8. біль в кінцівках та спині
9. біль в промежині
10. біль у горлі
11. блювання
12. бронхообструктивний синдром
13. бульбарний синдром
14. випіт у плевральну порожнину
15. галюцинаторно-параноїдальний синдром
16. гарячка
17. геморагічний синдром
18. екзантема, енантема
19. гепатомегалія та гепатолієнальний синдром
20. головний біль
21. дизурія
22. дисменорея
23. диспепсія
24. дисфагія
25. діарея
26. жовтяниця
27. задишка
28. асфіксія
29. закріп
30. запаморочення,
31. кардіомегалія
32. кашель
33. кишкова непрохідність
34. кровохаркання
35. лімфаденопатія
36. менингеальний синдром
37. маткова кровотеча
38. набряковий синдром
39. парези, паралічі
40. поліурія
41. портальна гіпертензія
42. порушення мови (афазія)
43. порушення серцевого ритму та провідності
44. розлади свідомості
45. свербіж шкіри
46. сечовий синдром
47. синдром деменції
48. синдром дегідратації
49. синдром недостатності травлення
50. стридор
51. суглобовий синдром
52. судоми
53. схуднення
54. ціаноз
55. часткова або повна втрата зору
56. часткова або повна втрата слуху
57. шлунково-кишкова кровотеча

Список 2 (захворювання)

I) Хвороби крові та кровотворних органів, порушення з залученням імунного механізму

1. анемії
2. гемолітична хвороба новонароджених
3. гемофілія
4. лейкемії
5. лімфоми
6. природжені (хвороба Брутона, синдром Віскота – Олдріджа) та набуті імунодефіцитні стани
7. сепсис новонароджених
8. сепсис хірургічний
9. ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура
10. хронічні променеві ураження

II) Розлади психіки та поведінки:

11. біполярний афективний розлад
12. гострий психоз в т.ч. алкогольний делірій
13. епілепсія
14. невротичні розлади
15. розлади особистості
16. шизофренія

III) Хвороби нервової системи

17. внутрішньочерепна травма
18. менінгіти, енцефаліти
19. мігрень та інші види головного болю
20. перинатальна енцефалопатія
21. порушення вегетативної нервової системи
22. порушення мозкового кровообігу
23. вертеброгенні захворювання нервової системи, нейропатії та полінейропатії
24. розсіяний склероз

25. хронічні професійні ураження (вібраційна хвороба, професійні дискінезії)

Хвороби ока

26. блефарит
27. гострий напад глаукоми
28. кон'юнктивіт
29. стороннє тіло ока
30. травми ока
31. ретинопатії

Хвороби горла, вуха, носа

32. ларингіти
33. отити
34. перитонзиллярний абсцес
35. синусити
36. тонзиліти

IV) Хвороби серцево-судинної системи:

37. аневризми аорти
38. атеросклероз
39. варикозне розширення вен нижніх кінцівок
40. вроджені вади серця
41. вторинна артеріальна гіпертензія
42. гостра оклюзія магістральних і периферичних артерій;
43. ендокардити
44. есенціальна та вторинна артеріальна гіпертензія
45. ішемічна хвороба серця
46. кардити
47. кардіоміопатії
48. легеневе серце
49. набуті вади серця
50. облітеруючий ендартеріт
51. перикардити
52. порушення серцевого ритму та провідності
53. серцева недостатність

54. травми серця та кровоносних судин
55. тромбоемболія легеневої артерії
56. флебіт, тромбофлебіт

V) Хвороби органів дихання та середостіння:

57. асфіксія
58. бронхіальна астма
59. бронхіти
60. бронхоектатична хвороба
61. бронхо-легенева дисплазія
62. вроджені вади розвитку органів дихання
63. дихальна недостатність
64. інфекційно-деструктивні захворювання легень
65. легенева недостатність
66. медіастиніти
67. муковісцидоз
68. новоутворення легень та середостіння
69. плеврити
70. пневмоконіози
71. пневмонії
72. пневмоторакс
73. респіраторний дистрес-синдром та пневмонії новонароджених
74. стороннє тіло в дихальних шляхах
75. травми грудної клітки (поверхнева, відкрита)
76. хронічне обструктивне захворювання легенів

VI) Хвороби органів травлення:

77. випадіння прямої кишки
78. виразкова хвороба
79. вроджені вади розвитку органів травлення
80. гастроезофагеальна рефлюксна хвороба, езофагіти
81. гастрити, дуоденіти
82. гострі та хронічні гепатити
83. гостра непрохідність кишечника

84. гострий та хронічний апендицит
85. гострий та хронічний панкреатит
86. доброякісні захворювання стравоходу
87. ентерити, коліти
88. запальні захворювання прямої кишки та перианальної області
89. защемлені і незащемлені киля живота
90. новоутворення стравоходу, шлунку, товстої кишки, печінки та підшлункової залози
91. пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки
92. перитоніт
93. перфорація порожнистого органу
94. печінкова недостатність
95. синдром мальабсорбції
96. стеноз пілоруса шлунка
97. травми живота (поверхнева, відкрита)
98. функціональні гастроінтестинальні розлади
99. хвороби оперованого шлунку
100. холецистити, холангіти, жовчнокам'яна хвороба, холедохолітіаз
101. цирози печінки
102. шлунково-кишкова кровотеча

VII) Хвороби сечостатевої системи:

103. амлоїдоз нирок
104. баланит, баланопостит
105. вроджені вади розвитку сечової системи
106. гломерулонефрити
107. дисметаболичні нефропатії
108. нефротичний синдром
109. новоутворення нирки, сечових шляхів і передміхурової залози
110. пієлонефрити
111. простатит
112. сечокам'яна хвороба
113. тубулоінтерстиційний нефрит

- 114. уретрит
- 115. хронічна хвороба нирок
- 116. цистити

VIII) Хвороби шкіри і підшкірної клітковини:

- 117. алергодерматози (дерматити, токсидермія, екзема)
- 118. бактеріальні захворювання шкіри та підшкірної клітковини, піодермії
- 119. гнійно-запальні захворювання пальців та кисті
- 120. гнійно-запальні захворювання у дітей та новонароджених
- 121. мікози
- 122. опіки та обмороження
- 123. паразитарні захворювання шкіри (короста, вошивість)
- 124. псоріаз
- 125. пухирні дерматози
- 126. специфічна хірургічна інфекція (анаеробна клостридіальна та неклостридіальна)

IX) Хвороби кістково- м'язової системи та сполучної тканини:

- 127. анкілозуючий спондилоартрит
- 128. вроджені та набуті вади розвитку кістково-м'язової системи
- 129. гостра ревматична лихоманка
- 130. дерматоміозит та поліміозит
- 131. новоутворення кістково-м'язової системи
- 132. остеоартроз
- 133. остеомієліт
- 134. подагра
- 135. політравма
- 136. реактивні артрити
- 137. ревматоїдний артрит
- 138. системна склеродермія
- 139. системний червоний вовчак
- 140. системні васкуліти (вузликосий поліартеріт, геморагічний васкуліт, гіперсенситивний васкуліт)

- 141. типові переломи кісток плеча, передпліччя, кисті, стегна, гомілки, стопи
- 142. травма тазу
- 143. травма хребта
- 144. ушкодження великих суглобів (кульшового, колінного, гомілко-ступневого, ліктьового)
- 145. хронічна ревматична хвороба
- 146. ювенільний ревматоїдний артрит

X) Хвороби ендокринної системи, розладу харчування та порушення обміну речовин:

- 147. акромегалія
- 148. гіперплазія тімуса
- 149. гіпотиреоз
- 150. гіпотрофія, білково-енергетична недостатність
- 151. гіпофізарний нанізм
- 152. дифузний токсичний зоб
- 153. йододефіцитні захворювання щитоподібної залози
- 154. нецукровий діабет
- 155. новоутворення щитоподібної залози
- 156. ожиріння
- 157. природжена дисфункція кори наднирників
- 158. рахіт, спазмофілія,
- 159. спадкові хвороби обміну речовин (фенілкетонурія)
- 160. спадкові хромосомні порушення (хвороба Дауна, синдром Шерешевського – Тернера)
- 161. тиреоїдити
- 162. тиреотоксикоз
- 163. хвороба та синдром Іценко-Кушинга
- 164. хронічна недостатність наднирникових залоз
- 165. цукровий діабет

XI) Інфекційні і паразитарні хвороби:

166. бактеріальні харчові отруєння
167. бешіа
168. ботулізм
169. вірусні гепатити
170. вітряна віспа
171. вроджені інфекції новонародженого
172. гельмінтози
173. герпесвірусні хвороби
174. грип та інші гострі респіраторні вірусні інфекції
175. дифтерія
176. інфекційний мононуклеоз
177. кандидози
178. кашлюк
179. кишкові бактеріальні інфекції
180. кишкові вірусні інфекції
181. кір
182. кліщовий вірусний енцефаліт
183. краснуха
184. лептоспіроз
185. малярія
186. менінгококова інфекція
187. особливо небезпечні вірусні інфекції
188. паротитна інфекція
189. поліомієліт
190. правець
191. протозойні інфекції
192. рикетсиоз
193. сибірка
194. сказ
195. скарлатина
196. туберкульоз різної локалізації
197. хвороба Лайма
198. хвороба, зумовлена вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)
199. хламідійні інфекції
200. холера
201. чума
- інфекційні хвороби, що передаються переважно статевим шляхом:
202. гонококова інфекція
203. сифіліс

XII) Хвороби жіночої репродуктивної системи патології вагітності:

204. багатоплідна вагітність
205. блювання (блювота) вагітних
206. вагітність при екстрагенітальній патології
207. дистрес плоду при вагітності
208. затримка росту плода
209. імунний конфлікт при вагітності
210. міхурцевий занесок
211. передлежання плаценти
212. передчасне відшарування плаценти
213. передчасні пологи та переношена вагітність
214. позаматкова вагітність
215. прееклампсія та еклампсія
216. самовільний аборт
- патологія пологів та післяпологового періоду:*
217. аномалії пологової діяльності
218. аномалії тазу, у т.ч. клінічно вузький таз
219. дистрес плоду під час пологів
220. кровотеча пологова та післяпологова
221. неправильні положення та передлежання плода
222. післяпологові септичні захворювання
223. травми матки і пологових шляхів *гінекологічні захворювання:*
224. аномальні маткові кровотечі
225. апоплексія яєчника
226. безплідність
227. вроджені вади розвитку жіночих статевих органів
228. доброякісна дисплазія молочних залоз
229. доброякісні та передракові новоутворення жіночих статевих органів
230. ендометріоз

- 231. запальні захворювання жіночих статевих органів
- 232. злоякісні новоутворення жіночих статевих органів

- 233. мастит
- 234. нейроендокринні синдроми
- 235. новоутворення молочної залози

Список 3 (невідкладні стани):

1. асфіксія (у тому числі неонатальна)
2. гіпертензивний криз
3. гостра дихальна недостатність
4. гостра затримка сечі
5. гостра надниркова недостатність
6. гостре пошкодження нирок
7. гостра печінкова недостатність
8. гостра серцева недостатність
9. гостре отруєння, в т.ч. бойовими отруйними речовинами
10. гострий психоз
11. гострий коронарний синдром
12. гострі радіаційні та хімічні ураження, в т.ч. у польових умовах та при надзвичайних станах
13. гостра церебральна недостатність
14. електротравма
15. епілептичний статус
16. гостра кровотеча
17. синдром гострої крововтрати, в т.ч. у польових умовах та при надзвичайних станах
18. зупинка серця
19. колапс
20. порушення свідомості та коматозні стани
21. ниркова коліка
22. жовчна коліка
23. гострі анафілактичні реакції
24. гострі порушення серцевого ритму,
25. холодова травма, в т.ч. у польових умовах
26. теплова травма, в т.ч. у польових умовах
27. судомний синдром
28. утоплення
29. странгуляційна асфіксія
30. нормальні пологи
31. шюки
32. укуси змій, комах, тварин
33. проникаючі поранення, в т.ч. під час бойових дій
34. опіки, в т.ч. у польових умовах
35. сторонні тіла дихальних шляхів, шлунково-кишкового тракту, ЛОР-органів та ока

Список 4 (лабораторні та інструментальні дослідження)

1. аналіз плевральної рідини
2. аналіз асцитичної рідини
3. аналіз синовіальної рідини
4. аналіз сечі за Зимницьким
5. аналіз сечі за Нечипоренком
6. активність альфа-амілази у крові та сечі, фекальна еластаза 1
7. протеїни крові та їх фракції, С-реактивний протеїн
8. глюкоза крові, глікозильований гемоглобін,
9. пероральний тест толерантності до глюкози
10. ліпіди та ліпопротеїни крові та їх фракції
11. гормони крові
12. феритин, залізо та мідь сироватки крові
13. креатинін, сечовина крові та сечі, швидкість клуб очкової фільтрації
14. електроліти крові
15. амінотрансферази крові
16. загальний білірубін крові та його фракції
17. коагулограма
18. сечова кислота крові
19. лужна фосфатаза крові
20. гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів
21. гістоморфологічне дослідження біоптату паренхіматозних органів
22. гістоморфологічне дослідження біоптату слизових оболонок
23. гістоморфологічне дослідження біоптату м'язів та шкіри
24. дослідження внутрішнього середовища приміщень (показників мікроклімату, природного та штучного освітлення, бактеріологічного та хімічного забруднення повітря).
25. дослідження функції зовнішнього дихання
26. стандартна ЕКГ (у 12 відведеннях)
27. ендоскопічне дослідження бронхів
28. ендоскопічне дослідження травного тракту
29. ехокардіографія та доплерографія
30. загальний аналіз калу
31. загальний аналіз крові
32. загальний аналіз сечі
33. загальний аналіз спинномозкової рідини
34. загальний аналіз стернального пунктату
35. загальний аналіз харкотиння
36. загальний імунологічний профіль крові
37. серологічні реакції при інфекційних хворобах
38. експрес-тести на вірусні захворювання
39. ампліфікаційні методи при інфекційних хворобах (ПЦР, ЛПР)
40. серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях
41. хімічні та бактеріологічні дослідження зовнішнього середовища людини (атмосферного повітря, водойм, ґрунту).
42. мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень
43. вимірювання випромінювань (звукового, вібраційного, іонізуючого), індивідуальна радіометрія.

44. методи інструментальної візуалізації щитоподібної залози
45. рентгеноконтрастна ангіографія
46. методи інструментальної візуалізації органів черевної порожнини
47. методи інструментальної візуалізації органів грудної порожнини
48. методи інструментальної візуалізації сечостатевої системи
49. методи інструментальної візуалізації черепа, хребта, спинного мозку, кісток та суглобів
50. методи інструментальної візуалізації грудної залози
51. туберкулінодіагностика
52. багатомоментне фракційне дослідження жовчі та рН-метрія шлунку та стравоходу
53. хімічне, органолептичне, бактеріологічне дослідження продуктів харчування та питної води
54. цитологічне дослідження з шийки матки
55. вимірювання ергономічних показників важкості та напруженості праці.

Список 5 (медичні маніпуляції):	
<ol style="list-style-type: none"> 1. виконувати непрямий масаж серця 2. виконувати штучне дихання 3. проводити дефібриляцію за допомогою ручного автоматичного дефібрилятора-кардіовертера 4. проводити реєстрацію стандартної ЕКГ в 12 відведеннях 5. здійснювати тимчасову зупинку зовнішньої кровотечі 6. здійснювати первинну хірургічну обробку рани, перев'язку, зняття шкірних швів, в т.ч. у польових умовах 7. накладати пов'язки, в т.ч. у польових умовах 8. встановлювати назогастральний та орогастральний зонд 9. проводити транспортну іммобілізацію 10. проводити введення лікарських речовин (внутрішньовенне струминне та крапельне, внутрішньокісткове), в т.ч. у польових умовах 11. забезпечувати периферичний венозний доступ 12. вимірювати артеріальний тиск 13. відновлювати прохідність дихальних шляхів 	<ol style="list-style-type: none"> 14. проводити катетеризацію сечового міхура м'яким зондом 15. проводити тампонаду носа 16. виконувати техніку контакту новонародженого «шкіра до шкіри» і раннього прикладання до грудей 17. здійснювати пальцеве дослідження прямої кишки та за допомогою ректального дзеркала 18. здійснювати пальцеве дослідження простати 19. здійснювати клінічне обстеження молочних залоз 20. виконувати плевральну пункцію 21. визначати групи крові, резус-належність 22. переливати компоненти крові і кровозамінники 23. проводити бімануальне дослідження та обстеження жінки в дзеркалах 24. проводити пельвіометрію; 25. здійснювати зовнішнє (прийоми Леопольда) та внутрішнє акушерське дослідження; 26. здійснювати аускультацию плода 27. взяття мазків для бактеріоскопічного, бактеріологічного та цитологічного досліджень

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Голова проектної групи:
декан медичного факультету, доктор
медичних наук, професор

О.І. Герасименко

Члени проектної групи:
Зав. кафедри внутрішніх хвороб №1, чл.-кор. НАМНУ,
доктор медичних наук, професор

О.В.Синяченко

Зав. кафедри онкології та радіології, доктор
медичних наук, професор

М.В.Конькова